

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАСТОДНЕВНО

ГОДИНА XV

БРОЈ 280

10. СЕПТЕМБАР 1985.

ЦИЈЕНА 10 ДИНАРА

ПРЕДИЗБОРНА АКТИВНОСТ

ТРЕБА ПОЖУРИТИ

Крајем јула Општинска конференција ССРН и Општинско вијеће синдиката упутили су на јавну расправу основним организацијама, организацијама удруженог рада, радним заједницама и другим структурима самоуправног организовања радних људи и грађана. Предлог правила о активностима и организовању предстојећих избора за чланове делегација и делегата, које су усвојиле Секција Републичке конференције ССРН за политички систем и Комисија Вијећа Савеза синдиката Црне Горе за развој политичког система, на заједничкој сједници од 9. јула ове године.

Циљ организовања јавне расправе око овог документа је да се сваки наш грађанин упозна са изборном процедуром, правима и обавезама, као и задацима који у вези спровођења избора стоје пред Социјалистичким савезом, Савезом синдиката и другим организованим снагама друштва. На значај овог посла указујемо и због тога што Пре-

длогом правила нијесу дате конкретна рјешења него само основи за подстицај да се до њих дође. Значи, кроз јавну расправу треба да се дају примједбе и предлажу конкретна рјешења како одређена питања и радње треба регулисати. Јер, овај документ ће служити као правча основа и упутство дјеловања и понашања не само Социјалистичког савеза и Савеза синдиката, као иносица изборне активности, већ и сваког радног човека и грађанина у остваривању својих изборних права и обавеза.

У току расправе највећу пажњу треба посветити стварању услова за најнепосреднији утицај радничке класе и грађана на изборе и њихове резултате. Треба, дакле, обезбедити такве услове да радији људи и грађани бирају, а не само да гласају. Опредељење за већи број кандидата је један од најбитнијих предуслова за то. Међутим, то истовремено обавезује не-посредне иносице изборног процеса — Социјалистички

савез и Савез синдиката, као и друге, да се организују тако како би онемогућиле еве нтуално дјеловање неформалних група, испољавање регионалних, племенских и других тенденција. Такве појаве, уколико их буде, треба благовремено откривати и организовано и отворено разобличавати, указујући на њихове иносице.

Од јавне расправе се такође очекује одговор на питање како у изборној ангажовању укључити мезапослене раднике, како их ставити у активан однос према изборима, пружити им шансу и перспективу.

Рок за спровођење јавне расправе око Предлога правила за спровођење избора је 15. септембар. Колико нам је познато, до данас (3. септембра) када указујемо на ову обавезу, у многим средиштима о томе још није било ни ријечи. Надамо се да ће овај наш прилог бити потстичај да се овај посао на вријеме и савјесно обави.

В. Станишић

НА ОРА „ЗРЕЊАНИН 85“

ПРИЗНАЊА БРИГАДИ „ВУКИЦА МИТРОВИЋ-ШУЊА“

На Тргу слободе у Будви свечано је дочекана ОРБ „Вукица Митровић — Шуња“ која је учествовала ОРА „Зрењанин 85“.

Командант Бригаде Вељко Зец саопштио нам је да је бригада имала 36 чланова, међу којима су била два пионира и четири ветерана. У другој смјени поред бригадира из Будве биле су бригаде из Грачанице, Баковице и Зрењанина. Радили су на ископу канала за водовод за мјеста око Зрењанина.

Бригада је постигла запажене резултате у раду. Освојила је Траку акције и шест пута је проглашена ударном. Добитник је Повеље за друштвене активности и предложена је за највише признање — Покрајинску плакету „Стеван Дороњски“.

Д. Н

У ПЕТРОВЦУ НА КРАЈУ ГЛАВНЕ СЕЗОНЕ

ЉЕТО ЗА ПАМЋЕЊЕ

У СЕПТЕМБРУ ЋЕ ХОТЕЛИ БИТИ ПУНИ * У „ПАЛАСУ“ 30.000 НОЋЕЊА ВИШЕ НЕГО ЛАНИ * ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ ООУР ЗА ДОМАЋИ ТУРИЗАМ

Иако је главна туристичка сезона завршена у Петровцу је веома живо. Хотели су пуни гостију, а и у домаћој радиности још има чашних гостију који користе септембарско сунце и одмарaju по снимкеним цијенама.

Веома смо задовољни по сјетом гостију током главне туристичке сезоне, каже нам Златко Вукелић, шеф продажа ООУР „Палас“. До 1. септембра смо остварили 155.095 ноћења што је за преко 28.000 више него лани у исто вријеме. Рачунамо да ће ове године бити у нашим хотелима остварено за око 30.000 ноћења више него прошле, што је мора се признати добар резултат.

И током септембра ће у петровачким хотелима бити живо. Према извјештајима иностраних агенција гостију ће бити сво вријеме и то у толиком броју да ће тек од половине мјесеца бити нешто слободних кревета за домаће госте. И током октобра у „Паласу“ очекују доста добру посјету иностраних туриста. Тада ће бити више слободних мјеста за наше гостије који ће плаћати пансион од 1400 до 1500 динара у хотелима Б категорије, односно полупансион у хотелима А категорије по цијени од 1800 до 1900 динара.

Задовољству збиља има мјеста и једино га кваре при мједбе туриста којих је љетос било не мало, каже Војо Грегорић, директор ООУР „Палас“. Односиле су се углавном на воду које није било током главне сезоне и по неколико часова. Оне су морамо признати оправдане јер је збиља несхвательиво да рецимо један хотел А категорије нема воде у шпицу сезоне. Због тога ћемо иностраним агенцијама морати плаћати одштету у девизама. Имали смо невоља и са телевизијама који су често били „глуви“ тако да је гост морао по више часова дневно да окреће бројчаник телефонског апарата да би добио неко место у иностранству.

Што се тиче чистоће прим

једби није било, а такође је и услуга у објектима „Палаца“ била на завидној висини.

Веома су задовољни пословањем и у ООУР за домаћи туризам „Петровац“. За њих је сезона углавном завршена јер је гро наших туриста спаковао кофере.

На подручју Мјесне задјељнице Петровац је нешто преко 2000 кревета у собама домаће радиности, истече Јаков Срзентић, директор ООУР „Петровац“. — Ако се одузме оно што користе запослени сезонски радници и кревети које закупљају „Монтенегроекспрес“, „Компас“ и друге агенције преко нас се продаје око 1000 кревета у домаћој радиности. Они су коришћени између 62 и 70 да на и остварено је око 65.000 ноћења.

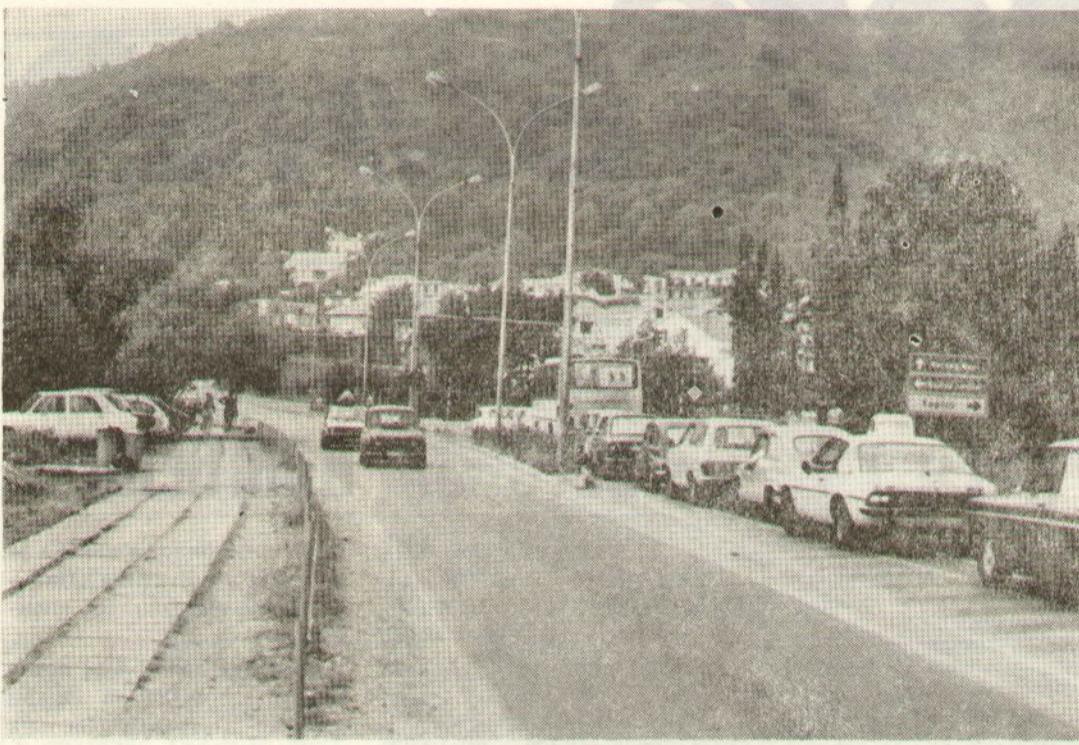
Домаћи гости су љетос у Петровцу, то је општа оцјена, били веома задовољни. Три ресторана за њих изграђена могла су одједном да угосте око 800 туриста, а цијене за три оброка су се кретале од 900 до 1200 динара.

Веома добро је радио и аутокамп у Буљарици у чијој реконструкцији и адаптацији је „Петровац“ уложио око 1,5 милиона динара. Камп има око 2000 мјеста и био је изузетно посећен.

Мало смо зачуђени да ми за квадратни метар земљишта на којем се кампује а које припада приватницима плаћамо око 50 динара, док је та сума у другим крајевима наше општине неупоредиво мања, објашњава Срзентић. То није у реду да постоје различити аршини за исти посао па бисмо жељели да нам се објасни зашто је то тако.

Иначе у „Петровцу“ су нам рекли да веома добро сарађују са домаћинима који издају лежаје. Забиљежили смо и један лијеп примјер који би можда требало да слиједи и остали: ова ООУР на почетку сезоне домаћинима којима је то потребно и који за то испуњавају услове ислаћује аванс по десетак и више стarih милиона да би опремили своје собе. Може се чак унапријед подићи сва су ма коју домаћин по основу издавања лежаја треба да заради у тој сезони.

С. Г.

Многи су избегли контроли

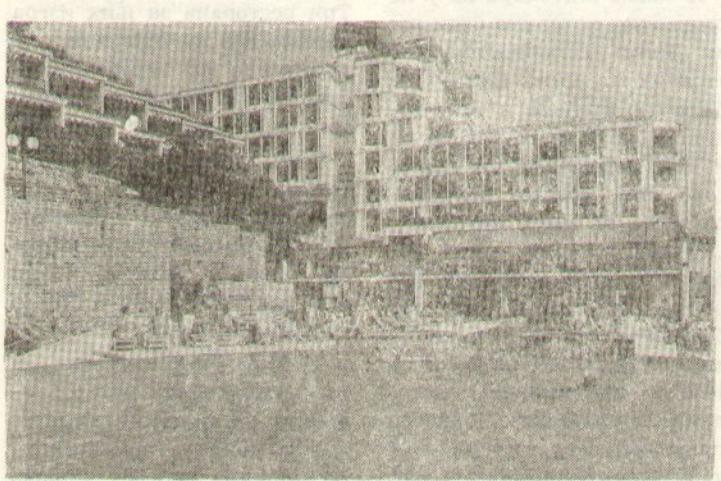
ОСВРТ

ТУРИСТИЧКИ РОЂАЦИ

Иако је још рано за своге биланса овогодишње туристичке сезоне — тек је завршен њен шпиц — извјесно је да ће бити оборени сви досадашњи рекорди што се тиче броја туристичких поноћи која они остварују на подручју наше општине.

Уз тај туристички рекорд због којег су наши туристички посленици и те како затвори

тварен приход од издавања кревета као и друге дажбине. Не ријетко у вилама уз море појединци су у једној смјеши имали до 20 па и 30 „пријатеља“ и „рођака“! Власници кућа у којима је боравила њихова „родбина“ често су били веома аргантни, чак и груби и дрски спречавајући инспекторе да изврше контролу.

довољни, ове сезоне обoren је још један, али неславни рекорд. Наиме никада није било толико „пријатеља“ и „рођака“ који су посјећивали власнике великих кућа и викендација у нашу обалу.

Незапамћену гужву у јулу и августу, када се увелоко тражио кревет више, користили су они који се не либе да лове у мутном. Домаћини који издају собе често су избегавали да пријављују своје гости како би наравно избегли плаћање пореза на ос-

упитању „тријатељи“ којима се забога не наплаћује боравак нема ни паре за општинску касу. А не само да су те своје пријатеље драма узимајући им по 1000 и 2000 динара за ноћ него су многи од гостију тражили марке и доларе да би их угостили у свом дому.

Не може се рећи да су инспектори спавали. Контроле су биле честе (истина било је инспектора који су гледали кроз прсте) било је и доста пријава против прекрилоца, али се може рећи да је највећи дио њих добро прошао. Домаћини су измишљали разне методе како да доскоче инспекцији и нажалост у то ме су успијевали.

Када издаваоци соба сведу своје билансне за које наравно неће нико знати осим њих, сигурно је да ће задовољно трљати руке. И поред велике летошње суше њихова дијарска и девизна жетва биће добра. На другој страни општинске касе биће знатно празније него што је требало да буду. А и девизе које је требало да се нађу у бандничним трезорима „украшаваће“ сефове приватника који су добро скривени.

Ради се дакле о великој грешци која се годинама понавља а из које још нисмо извукли поуку. Током мртве сезоне која предстоји општинским инспекторима и туристичким радницима требало би да усавршавају систем контроле да би доскочили онима који њима годинама измичу. Уколико не буде тако додогодине иста пјесма уз нешто друкчији рефрен. А да би све било организованije па и званичније требало би да са станицама друштвено-политичких организација јесен једна од тема буде: дивљање издаваоца соба које морамо признati поприма забрињавајуће размјере.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник: Владимира Станишић. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жиро-рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: РО Задар — Печатило: градиља 350 дин.; за иностранство 10 долара. — Рукописи се не враћају

СА ВЈЕЖБЕ „АКТИВНОСТ 85“

ВОЈНОСТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

Вишедневна војна вјежба, коју је ових дана спровео Општински штаб ТО Будва са својим саставом у сопственом саставу и у организацији и помоћни Републичког штаба ТО, имала је за тему: „Нека карактеристична дејства снага Територијалне одbrane на привремено запосједнутој територији“. На ову тему су током године вјежбама изводиле и остale структуре ОНО и ДСЗ на територији општине.

Ако се неки дио земље, рејоне или општине нађе

може имати довољно снага које би увијек покривале сваки дио наше територије, може се извести закључак да постоје повољни услови да се води успјешан ОНОР.

Носилац борбених дејстава на ПЗТ, у начелу, јесу снаге Територијалне одbrane, али ова вјежба је потврдила да се учешћем свих компонената ОНО, ДСЗ и ДПО омогућава све потпуније комплексије и реалније сагледавање њихових могућности у различитим условима рата, као и потреба обима и начин координације.

на привремено запосједнутој територији у евентуалном рату, снаге ЈНА уз бројне снаге Територијалне одbrane у сарадњи са осталим субјектима општинског отпора би на конкретан начин оживотвориле концепцију општенародне одbrane, о могућности успијешног отпора на ПЗТ сва која врсти агресије испољавајући своја најефикаснија дејства.

Дејства на привремено запосједнутој територији се одликују партизанским обликом оружане борбе. Ако та квадратна условија партизанског ратовања додамо и наша искуства из ОНОР-а, затим чијеницу да агресор никад не

делијације у извршењу заједничких задатака у оружаној борби. Концепција општене родне одbrane представља усјевну алтернативу отпора свакој агресији, која обезбеђује њено сламање и вођење ОНОР-а до његовог побједоносног завршетка.

На крају ове петодневне вјежбе представници Републичког и Општинског штаба ТО поднијели су изјаву предсједнику СО и представницима ДПО општине у којем је наглашена корисност оваквог вида војностручног усавршавања, као и залагања свих појединача и Штаба као цјелине.

Перо Кнежевић

СВЕТИ СТЕФАН

ОБУЗДАН ПОЖАР

Свети Стефан, 8. септембра. — Пожар који је јутро рано избио изнад Светог Стефана у близини села Подличак је обуздан. Изгорјела је повећана површина ситногорице или је брзом интервенцијом спријечено да ватрена стихија не захвати околне маслињаке. У гашењу пожара поред ватрогасца из Будве помоћ су пружили мјештани. Они и даље контролишу да се ватра

не разбукти из пањева који тињају.

Узрок пожара је непознат. Предпоставља се да је изазван непажњом при спаљивању отпадака са осушених ледини. Пожар је и озбиљно упозорење да се ватром у ове сушне дани не треба играти. Иначе, у свих пет мјесечних заједница на подручју Будве дежурство због евентуалних појава ватре и даље траје. (Д.Н.)

НАШ КОМЕНТАР

ВОДА НЕ ТЕЧЕ БЕЗ ДОГОВОРА

Вода је постала озбиљна кочница за даљи развој наше комуне и цијелог региона којему припада. Највише је погођен туризам — та основна привредна грана најразвијенијег дијела републике — рекли бисмо из два разлога: због несташице воде у сезони губи се тешко стицани туристички углед, а с друге стране бројни пројекти којима се предвиђа градња нових туристичких објеката остаће на папирима све док не буде довољно воде.

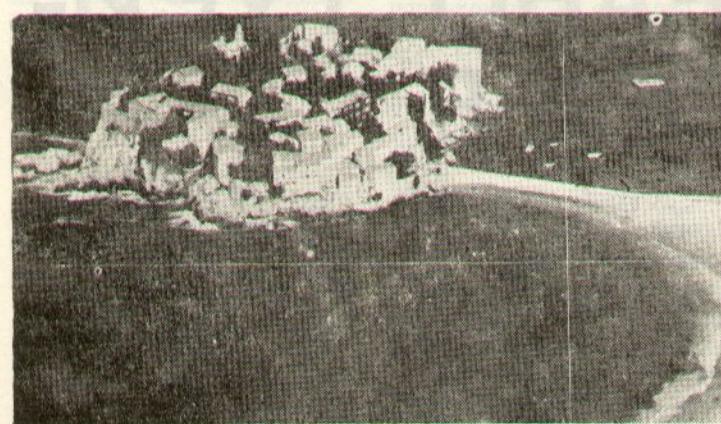
Већ годинама на нашем јужном приморју су жедни и домаћини и њихови гости. Овога лета воде је било мање него никада до сада. Разлог: велике сушне трају већ подуто, а бројни новоизграђени објекти тражили су више воде него што скромна изворишта са којих се сада напајамо могу дати. Изузев на херцегновској ривијери у осталим општинама вода се ове сезоне дијелила на „кашичицу“. И у нашој општини Петровац, Свети Стефан и Будва су нарочито у августу били без воде по неколико часова дневно.

Главна сезона је прошла а остале су примједбе туриста што ће се свакако негативно одразити на наредну сезону. За илустрацију узимамо примјер из Петровца где су нам недавно у „Паласу“ реклами да ће због тога што су славине биле суве у шпи-

цу сезоне морати да плаћају одлитету иностраним агенцијама. Сума није мала, али штета је већа што се на овај начин антирекламира наше подручје него што ћемо то дио зарађених девиза морати враћати агенцијама које су их уплатиле за своје госте који нису у својим собама имали воде по цио дан. Глава боли и од још нечег: доводи се у питању даља градња. Примјера ради само је „Монтенегротурист“ својственим улагачима капиталом и домаћем удруженом раду по нудио 12 атрактивних пројекта. Ради се о цијелим туристичким градовима као на примјер у Јазу, Лучицама, на Словенској плажи... Интересовање је велико, већ се нуде десетине милиона долара ради заједничких улагања. Међутим без нових колицина воде ништа се не може зидати.

О води се на нашем подручју, већ по обичају, прича са мјесецима. Када оду туристи и дођу кишне утонемо у сан који траје — до наредног љета. Годинама већ тако.

А да подсјетимо: у априлу ове године се навршило тачно десет година од како су општине Црногорског приморја и Скупштина Црне Горе потписали друштвени договор о изградњи регионалног водовода за овај дио Јадра на. Већ поодавно је проглашено, како стручњаци оцењују-

И град-хотел осјетио жељу

**ПОЧЕЛЕ ПРИПРЕМЕ ЗА
„ЗБОРНИК СЈЕЋАЊА“**

Крајем августа одржана је сједница Редакције за другу књигу из едиције Развој револуционарног покрета и НОБ-а у општини Будва. Прва књига из ове едиције — „Спомен књига“ изашла је из штампе прошле године.

На сједници Редакције одлучено је да се отпочне са припремама на прикупљању грађе за другу књигу. С тим у вези Редакција је упутила допис Мјесним удружењима Савеза бораца да се организовано приређује прикупљање материјала, а борци се позивају да се активно укључују у ову акцију.

„Зборник сјећања“ треба да садржи сјећања учесника предратног и ратног револуционарног покрета и НОБ-а, кроз казивања судионика догађаја, како би се читаоцу на пригодан начин пружили подаци о најважнијим догађајима и збivanјима, и то не само оних који су се одиграли на овом подручју, већ на свим теренима када су се кретали борци овог краја и где су наши људи били изложени страдањима по логорима и затворима у земљи и иностранству.

Како се сада планира, „Зборник сјећања“ треба да је у штампу идуће године.

ју право рјешење: вода из Скадарског језера је та која треба да напаја југ Јадрана. Но, годинама се оклијевало да се приступи овом послу и сада је потребно 11 милијарди динара за реализацију тог пројекта. Толико новца нема па је ове године пројекат нешто измијењен: довољено је да се у првој фази гради Јанградски цјевовод од Херцег-Новог до Улциња у који треба да се сливaju локалне воде и вишак који пада Новљани. Када буде више паре треба да се буши тунел Созина и да се у њему водовод укључи вода са изворишта Радуш код Скадарског језера. Али никако да се постигне међупрштински договор о томе који је испохдан. Жедне општине су требале да се до 5. јула изјасне за градњу цјевовода. То ниједна није учинила па је рок продужен до 15. августа. Сада је оваква ситуација: само се Будва изјаснила. То значи да од градње цјевовода да ове јесенје како је било договорено зема ништа. И даље свако нешто истражује у свом атару, неки и крију да немају воде и акција се разводњава. И уколико „Монте негротурист“ чији су планови доведени у питање и Република која у туризму види велику шансу да одужије дугова општије не реагује општине ће се и даље „забављати“ спомињући неке своје имагинарне воде и изворе и правећи (опет на паши) своје водоводе. Акцију тако одговарачи, муке продуживати и, то слободно можемо рећи, кидати грани на којој сједе.

С. Грговић

**НА ТРИБИНИ
МОЦ-а****ГОВОРИО
МИЛИВОЈЕ
ОБРАДОВИЋ**

У организацији Југословенске лиге за мир на трибини Међународног омладинског центра у Бечићима је 5. септембра одржано предавање на тему — ЈУЛОСЛАВИЈА И МИРОВНИ ПОКРЕТ У СВИЈЕТУ. Предавач је био Миливоје Обрадовић, главни уредник ТВ Титограда а у расправи на ову тему учествовао је већи број до мајских и страних туристичких турата, претежно младих.

IN MEMORIAM**ШПИРО Ђ.
ШПАДИЈЕР**

Радни људи и грађани Буџева, 2. септембра, последњи пут су се оправстили и испратили до вјечног бравка, човјека, револуционара и комунисту, пуковника у пензији и носиоца Партизанске споменице 1941. — Шпира Шпађијера.

Син је поносног црногорског крша, чија је револуционарна снага избијала из племнитог цетињског поднебља које је кроз дугу и тешку историјску прошлост одгајало многе знање и незнане јунаке, који су увијек стрешили симболима слободе. Рођен је у сиромашној или че стијој цетињској породици Шпadiјер 1914. године. Завршио је основну школу и два разреда цетињске гиманазије, а зитим се, због немогућности родитеља да га даље школују, уписује и завршива војно-музичку школу у Вршцу. Као војни музичар служио је у Београду, Бјеловару, Косовској Митровици и Приштини. Врло млад се укључује у свим акцијама које је организовала КПЈ. Због такве активности 1936. године бива отпуштен из војне службе. Упошљава се у „Батиној“ фабрици Борово и наставља сарадњу с револуционарним покретом. Као делегат „Батине“ фабрике учествује на конгресу Хрватског радничког савеза у Загребу. У капији тулацији Старе Југославије хапсе га усташи и предају Њемцима. Успијева да побегне из логора у Осијеку и долази у родно Цетиње, где је исте 1941. године примљен за члана КПЈ.

У јулском устанку нашао се у првим устаничким редовима. Са искрством стеченим у устаничким акцијама ступа у Ловћенски одред и одлази у операције у Санџаку. У бици на Пљевљима 1. децембра 1941. један је од неустројених људи који су јуришали на у

тврђени град. Послије Пљевља Шпиро је са својим храбрим ловћенцима наставио борбе по Санџаку. Историјског 22. децембра 1941. године не нашао се у Рудом, у стрјују Прве пролетерске бригаде и од тог дана неустројиво која чијим славом овјенчани стазама. Јуначки је подносио хладне зиме, напорне маршеве и неравне борбе по Романији, Звијезди, Игману... Након легендарног Игманског марша Шпиро се са Првим батаљоном Прве пролетерске бригаде враћа у борби против четника, маја 1942. године на Сињајевини. На брду Вечериновцу код Мојковца, тешко рањен, гледајући гинући његови саборци, неустројиви пролетери Крсто Медитовић, Марко Станишић, Боко Лопчић и други. По оздрављењу поново се прикључује у свим наредним вихорима непријатељских офанзива. Прошао је славна ратишта Неретве, Сутјеске, Драве... Повјераван је му најодговорније војне дужности — од десетара, преко водника, командира чете, замјеника команданта батаљона, команданта батаљона до команданта бригаде. Наиме 1945. године постављен је за команданта VIII црногорске бригаде са којом је учествовао у борбама на Сремском фронту и завршним операцијама за ослобођење земље. Послије је рата једно вријеме је обављао одговорне дужности у ЈНА — начелник штаба дивизије, начелник војног подручја и др. Налазио се и на одговорним руководећим функцијама у привреди Цетиња и Титограда. Носилац је већег броја ратних и мирнодопских одликовања, међу којима и Партизанске споменице 1941.

Стишао је из наших редова још један од плејаде легендарних бораца који су се четири пуне године, без предаха, носили са италијанским црнокошуљашима, четничким и усташким кољашима и паликућама, агентима ОВР-а и Гестапа, са црним леђијама и бијелим гардама, СС-а и ханџар дивизијама. Престајао је да куца још једно чојско и јуначко срце, али, без обзира на неумитност те чињенице, успомена на Шпира Шпadiјера — првог борца и комунисте — чува немојајно као највеће благо у дну наших срца, јер, како пјесник каже: „Ти гробији нису раке, већ колијевке нових снага“.

ХРОНИКА СУП-а

„ПРОДАВЦИ“ ДЕВИЗА

Недавно је дуж наше ривијере оперисала опасна група превараната који су „трговали“ девизама. Ради се о доbro увежбанијој тројки која се појављивала у Петровцу, Светом Стефану и Будви. Они су „продавали“ девизе на врло необичан начин, по та-која су уједињена у Краљеву.

Поступак је био следећи: прво се уговори састанак са лицем које жели да купи девизе. Обично се траже мање прометна мјеста и једај од тројице превараната пошто је претходно уговорио суму коју „продaje“ и цијену за девизе вади свежан новчаници. Испод праве новчанице од 100 марака је гомила пра-зних папира који су исте ве-личине као новчаница у коју су умотани. Поред тога про-девац има у резерви још де-сетак правих новчаница које почиње да броји. У том моменту наступа његов ком-пањон који изиграва поли-цаја. Кад чује глас: поли-ција, лажни продавац гурне купцу свежај са голим па-пиром и бјежи. Претходно је наравно узео динарску про-тивриједност. Истог тренутка на другу страну бјежи и купац, јер се плаши представника закона. Трећи човјек чека у колима и одмах па-ли мотор бјежећи са двоји-цом другара који су успијеш-но „продали“ девизе.

На овај начин преварено је више грађана. Суме су раз-личите а једном занатлији у Петровцу су овако отели 600.000 динара. Група превараната је добро увежбана, њени чланови брзо мијењају мјеста и веома су убедљиви.

УХВАЋЕНИ КРАДЉИВЦИ

У последње вријеме будвански инспектори су поднеле више кривичних пријава против крадљиваца које су открили.

Против Ивице Шушковића и Енвера Рамића из Титографа да је то учињено због основне сумње да су починили више кривичних дјела тешке краће на подручју наше општине. Код њих је пронађен велики мотор за глисер чија је вредност преко милион динара. Мотор је одмах враћен власнику, иначе страном држављанину. Њих двојица су крали опрему са чамаца у Јазу и Бечићима, гуме са аутомобила, акумулаторе, радио-апарате и касетофоне који су били инсталirани у ко-лима и друге предмете.

Против Мусе Хасковића из Новог Пазара и малолjetnog A. D. из Врања који су заједно крали ствари из аутомобила на подручју Будве и Дубровnika такође су подни-јете кривичне пријаве.

Открiven је у краји и Валентин Женар, младић из Београда који је „оперисао“ на подручју Буларице и Петровца на мору. Обично је улазио тихо и нечујно у камп-кућице и крао гардеробу и техничку робу коју је потом про-давао.

ЧУДНИ „УЛАГАЧ“ ДЕВИЗА

Још једна ефикасна акција радника СУП у Будви: открiven је опасни преварант из Скопља који је двије наше банке оштетио за износ од 1.250.000 динара. Ријеч је о Саши Николову (25) преци зном механичару који је у Скопљу код „Југобанке“ отворио девизну књижицу на коју је уложио 20 западно-њемачких марака. Касније је, када се вратио кући, испред цифре 020 дописао број 15 па је тако испало да је уложио 15.020 марака. Фалсификат је био изузетно вјешто урађен тако да је несметано узимао новац са књижице и то осам пута: шест пута у Скопљу и двапут у Београду.

— Новац је углавном тро-шио за куповину музичких инструмената рекли су нам у СУП у Будви. — Наши инспектори су га пратили, а послије извјесног времена и пријели у СУП где је признао овај фалсификат. Рекао је да је имао намјеру да подиже новац и код Будванске основне банке. Николов је признао да код куће у Скопљу има још две књижице на којој је на исти начин „уложио“ милион динара.

Припремио: С. Гргетвич

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

Туристички савез општи-не Будва је, као и ранијих година, приступио изради Анализе овогодишње ту-ристичке сезоне и предло-га Програма припрема за 1986. годину. Да би ови материјали били што ком-плетни и реалнији, обра-тили смо се свим организа-цијама са нашег подручја, да нас помогну у изради ових материјала својим примједбама и предлози-ма базираним на искуству из овогодишње сезоне.

Но, како су и сви станови-ници наше општине укључе-ни у туристичка забива-ња, сигурно да и они има-ју своја запажања и оце-ну овогодишње сезоне и предлоге што би требало урадити за што бољу при-прему слједеће. Ово посебно када је упитању чисто-на, зелено-на, уређеност плажа, трговина, здравст-вена служба, ПТТ служба, организација приватног смјештаја, културно-заба-вни живот и др.

Зато се и обраћамо свим нашим грађанима, као и осталим пријатељима Буд-ванске ривијере, да нам, уколико желе, уPUTE пред-логе и сугестије које би користиле за израду Програма припрема сезоне 1986.

Наша адреса је: ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ ОПШТИНЕ БУДВА — Зграда СО Будва, поштански прети-нац број 85, или на телефон (086) 41-814.

Захваљујемо.

Туристички савез општине Будва

ПИСМА ЧИТАЛАЦА

ПОШТЕНИ НОВАК

Од Босиљке Рогановић, раднице „Монтенегроту-ристра“ добили смо сљеде-ће писмо:

„Ако пишете о поште-ним туристима, напишите Новаку Радуновићу ро-дом из Будимља — Иван град, који живи и ради у Данској.

Срећа сам га овог љета у нашем граду. Новак је нашао моју ташну са новим, документима и неким вриједним предмети-ма на улици и све ми вра-тио преко Одјељења за унутрашње послове Буд-ва. Одбио је награду рије-чима: „Да сам мислио на корист не бих нађено пре-давао“.

Срећна сам, не толико због тога што сам обеште-ћена, колико због сазна-ња да још има поштених љу-ди“.

Новак, иначе, годинама долази у наш град, а жели да се у њему по повратку из Данске настани.

Уз велико хвала - нај-љепше жеље да у томе ус-пије.

Другарски вас поздрављају Босиљка Рогановић, ООУР Хотели „Бечићка плажа“ Бечићи.

БЕЧИЋИ – РЕНОМИРАНО ТУРИ-СТИЧКО НАСЕЉЕ

ПОВОЉНИХ ПРИРОДНИХ УСЛОВА и погодне при-морске локације, атар Бечића био је обитаван и насељаван од давнина. На овом тлу у шумско приморском ук-рају оближње Будве преби-вали су трачка и илирско-келтска племена, а након њих и античко становништво. У предсловенском добу, овај предио је 535. године потпао под власт Византије, да би са словенском колонизацијом „ушао у састав јужне области“ њихове феудалне држа-ве Дукље, која ће у 11. вије-ку бити прозвана Зетом. Од тада, а у простору од „Куфи-на до Бабина вира“, настањују се братства овећег племена Паштровића. Оно је било у оквиру српске средњовјековне државе, а нешто касније подоста дуго бива угњетавано од Млетачке Републике. И за вријеме доцнијих окупација, у бечићком микропре-дјелу скупно су пребивала Паштровска братства Рафаиловићи, Бечићи и Чучуци, а нешто даље и маинско братство Борети, јер се туда пружала међа између племена Паштровића и Маина.

У вишевјековна минула времена, у назначеном пред-јелу то су све били засеоци једног села разбијеног приморског типа, где је сваки за-

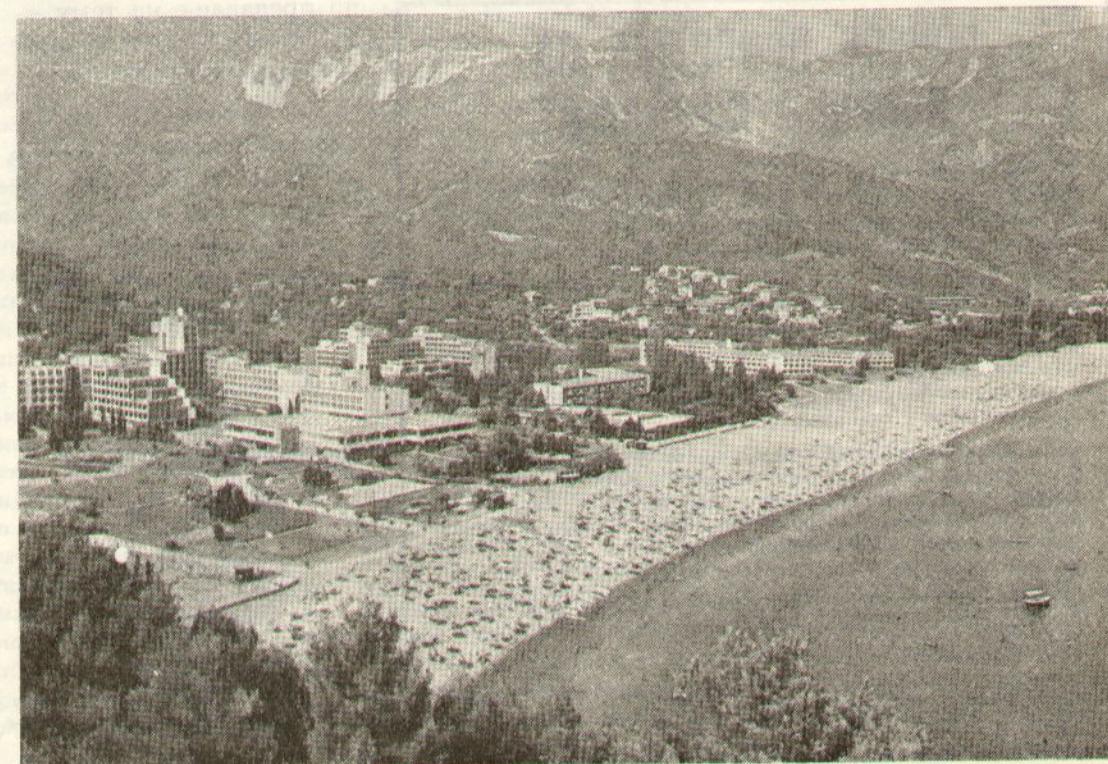
селак био представљен „срд-ничком групом малобројних кућа“. Исте су збијено грађене, где — где у међусоб-но „слијепљене“, понављају-ше на два спрата и углавном с кровом „на двије воде“. Као тзв. оне презентирају обје-динавање „многовјековног ис-куства и заједничког учество-вања“ неуког народа у томе стварању“.

Посматрано по засеоцима, у периоду II светског рата, Рафаиловићи (Доњи Бечићи 3,1-11,8 м) су били најбројнији са 15, Бечићи (Горњи Бечићи, 15,0-23,4 м) са осам и чучуци (Црквиште, 57,4 м) са четири куће. Исто толико, че-тири куће, настањивали су Калајурђевићи, али по рубу сеоског атара и на знатно ви-шем терену. Како се у Боретима стално боравило у осам кућа, у бечићком микропред-јелу било је онда укупно 39 сродничких пребивалишта. Неколико година по ослобо-ђењу незнатно се промијенило број (48) родбинско настање-них кућа. Оне су се тада са-мо у Боретима смањиле за пет, док су се међу Паштровићима увећале за 3-4 по братству. И у најновије вријеме скоро да се ништа није измијенило у постојећим гру-пама кућа, пошто су једино дviјe мање у Бечићима. О-

и новосађани највише у Боретима.

Међутим, усљед овећег и најсавременијег насељавања, као и пратеће туристичке из-градње атар Бечића (3,205 км²) је у примјетној мјери скоро 2/3 запосједнут стамбеним и туристичким објекти-ма. С тога је по зајновијем

(Наставак на 5. страни)

МИШЉЕЊА

ДА ЛИ СЕ ЗАПРАШИВАЊЕМ ПРОТИВ КОМАРАЦА ТРУЈЕМО?

Убод комарца, нарочито када ремети ноћни сан, никоме није пријатан. Па ни госту од кога живи туристичка привреда. Да га треба уништавати, то је свакоме јасно, али, поставља се питање како?

Авиозапрашивачем када се размноже, или ручно док се налазе у фази развитка као ларве у каналима или мочварном дијелу поља?

Када се врши запрашиваче из авиона, најчешће се употребијају јаки отров тзв. малатион. Он масовно падне на све зелене површине које се третирају, па и на све врсте воћа и поврћа, од којих неке, као смокве, брескве и друго користимо без икаквог прања. Овај и слични отров не испаравају брзо, већ данима остају активни, уколико их киша не исперне и доспију у људски организам као штетне материје. Без обзира на јачину и коли чину отрова који се сипа из авиона, не постиже се увјек жељени ефекат. Далеко је ефикасније када се одре

Дово Михаљевић

(Наставак са 4. стране)

ма је истим пописом евиденти размјено и још 115 повремено (по најчешће током љета) коришћених станови, ситуираних у тзв. викенд кућама овог макро предела.

ТУРИСТИЧКА ИЗГРАДЊА НАСЕЉА

ПРУЖАЊЕ МАГИСТРАЛНОГ ПУТА, разнолика са грађеност кућа за (стално и повремено) обитавање стано вништва и вертикална дина мика спорадично обдјелазог терена у бечићком микропрдјелу, проузроковале су примјетне измјене у физиономији његовог претходног пејзажа. Једновремено, то је довело и до запажених амбијенталних разноврсности, које су омогућавале доиста различиту изградњу понажише друштвених туристичких објеката. За претходно вријеме, а уз саму плажу, постојало је једино предратно дво спратно камено здање у власништву Зетске бановине која га је од 1937. године употребљавала за „збрињавање љетњег опоравка школске дјеце“. По ослобођењу, у условима наших нових друштвено-економских односа, градња одмаралишних и хотелских објеката започела је 1956. с подизањем првог одмаралишта у Бечићима. Исправа је њима располагао Савез синдиката СР Црне Горе, а сада је са 120 лежаја у посједништву Титоградске индустрије текстила. Крајем ис

те године проширен је и преуређено поменуто дјечије оправилиште, те сада оно има 150 кревета. У том дијелу потеза Витог Дола (Рафаиловића) саграђено је наредне године Дјечије одмаралиште (260 лежаја) којим сада располаже истоимена организација из Приштине. Близу ових објеката подигнуто је убрзо (1959.) Одмаралиште Заједнице ПТТ (Београд) које је по земљотресу преправљено, па као одмаралиште „Петар Миљевић“ посједује 88 лежаја. Знатно даље, на лијевој обали Боретског потока, Извиђачки одред из Ниша поставља 1963. логор од монтажних кућица са 300 лежаја.

Следеће године, у близини Бечићке ријеке, а крај плаže, подигнута је зграда, која 1966. постаје (са 200 лежаја) одмаралиште „Нафтагаса“ из Новог Сада. У међувремену, 1965. године саграђено је одмаралиште (тзв. хотел „Београд“ са 260 лежаја) СУП Србије. Доцније су (једно уз друго) изграђена и два врло тражена одмаралишта. И док је једно („Праха“, 350 лежаја) подигнуто 1967. године од стране синдиката из Прага, дотле је друго (Међународни омладински центар са 600 лежаја) озидано 1969. скоро у средишту бечићког микропрдјела.

Нешто прије тога (априла 1969.) „Монтенегротурист“ из Будве откупљује од „Путника“, у потезу Бабина вира, већ саграђени хотел „Сплендид“, па је с његових 415 лежаја отпочео формирање хотелских капацитета у Бечи-

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

Капичићу-високо одликовање

На свечаности, приређеној 29. јула, у присуству представника друштвено-политичке заједнице, председник Скупштине општине, Слободан-Пуро Ђурић, уручио је Владимиру Капичићу Орден заслуга за народ са златном звијездом којом га је, на предлог Комисије за одликовања Скупштине општине Цетиње и Комисије за одликовања Председништва СР Црне Горе, одликовано Председништво СФРЈ.

Владимир Капичић рођен је 1925. године. Члан СКОЈ-а постао је 1940. а члан КПЈ 1943. године. Учесник је НОР-а од првог дана устанка и носилац је „Партизанске споменице 1941.“

Током четири године наро

дноослободилачке борбе био је секретар СКОЈ-а чете, а 1943., на Сутјесци, секретар СКОЈ-а II батаљона II дalmatinske brigade. Потом је био комесар чете пратећег батаљона 12. корпуса Народноослободилачке војске, и од друге половине 1944. политички комесар извиђачког батаљона 12. корпуса НОБ. Био је и борац славних јединица: IV црногорске пролетерске brigade, I батаљона I пролетерске brigade. Рањаван је три пута — и из рата је изашао са чином капетана.

Након ослобођења Владимира Капичић обављао је низ високих и одговорних функција ЈНА, а након пензионисања, 1971, враћа се свом родном граду.

Активно се укључио у живот и рад друштвено-политичких организација Цетиња и био биран за: члана ОК СК, председника Општинске конференције СК, био је затим председник и дугогодишњи члан Председништва Општинског одбора СУБНОР-а.

ПО ЖЕЉИ ПУТНИКА

За ријетко коју радну организацију која се бави локалним градским и приградским аутобуским саобраћајем, као за барску „Румијатранс“, може се рећи да скоро у потпуносу поштује потребе и жеље становника општине. То је, уосталом, више пута мијењајући првобитни ред вожње, у пракси дока зала. Недавно је то учинио и на захтјев мјештана Овочића и Утрга на линији Бар—Петровац—Подгора. Аутобуси полазе са жељезничке станице у Баиру, саобраћају сваког петка и првом суботом у мјесецу у 16 сати и 30 минута, с повратком у 18 сати и 30 минута. Недјељом крећу у 18 ипо, а враћају се у 20 сати и 30 минута.

Измјене у овом распореду састоји се у томе што су почевши од прошле нејдеље, аутобуси у овом правцу почели наизмјенично саобраћати једне нејдеље за Овочиће, а друге за Утрг, с тим што се стартовало с вожњом за Овочиће.

Осим овог, друштвеног, смјештаја, важнију улогу у опслуживању туриста Бечића има његова тзв. „домаћа радиност“. Заправо, током 1982. године регистровано је око 2630 лежаја у приватном сектору. Запажено је да скоро не постоји домаћинство у Бечићима која се не бави издавањем соба туристима, па је отуда по домаћинству у пројеку 8,2 лежаја за изнајмљивање.

Претходно размотрена туристичка изградња Бечића на међе констатацију да је ово туристичко насеље опскрбљено солидном понудом објекта за смјештај, што је представљено у наредној табели.

ПРЕГЛЕД ВРСТА СМЈЕШТАЈНИХ КАПАЦИТЕТА У БЕЧИЋИМА У 1982. ГОДИНИ

Сектор власништва	Смјештајни капацитети	
	Врсте	Број лежаја
Друштвени	Хотел „Б“ категорије	2371
Приватни	Дјечја (омлад.) одмарал.	1720
	Домаћинства	2630

УКУПНО Све врсте смјештајних капацитета 8357

Компаративни преглед смјештајне и друге туристичке понуде Бечића најупадљивији је показатељ чињенице да је једно малезо приморско село за релативно кратко вријеме постало реномирано туристичко насеље Црногорског приморја. Овдје треба нагласити и то да су са западном туристичком физиономијом и примјерним удовољењем истоимене тражње, Бечићи већ сада израсли у ту

ристичко насеље какво је предвиђено да буде тек 1990. године.

Ивана Б. ПОПОВИЋ

У прошлом броју Приморских новина, у тексту о књизи „Дјечја хероји“, омашком је име аутора Милана Јинђића замијењено у Милан Субић. Извјавамо се читаоцима и аутору.

ОТВОРЕН ЛЕВАНТИНСКИ САЈАМ У БАРИЈУ

ЈАДРАНСКИ САЈАМ ДОМАЋИН ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПАВИЉОНА

ЈУГОСЛОВЕНСКА ПРИВРЕДА НА ОВОГОДИШЊЕМ ЛЕВАНТИНСКОМ САЈМУ У БАРИЈУ, КОЈИ СЕ ОДРЖАВА ОД 6. ДО 16. СЕПТЕМБРА РЕПРЕЗЕНТАТИВНО ЈЕ ПРЕДСАВЉЕНА.

НА ОВОЈ ЈЕДИНСТВЕНОЈ ПРИВРЕДНОЈ СМОТРИ ЗЕМАЉА СРЕДОЗЕМЉА КОЈУ ПОСЈЕТИ ОД ЧЕТИРИ ДО ПЕТ МИЛИОНА ПОСЈЕТИЛАЦА ОВЕ ГОДИНЕ ПРЕДСТАВИЋЕ СЕ 35 ЈУГОСЛОВЕНСКИХ И ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ОРГАНИЗATOR И ДОМАЋИН ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПАВИЉОНА.

Jadranski sajam

У БАРИЈУ ОВЕ ГОДИНЕ ЈЕ ЈАДРАНСКИ САЈАМ.

ДИРЕКТОР ЈАДРАНСКОГ САЈМА ЈАНКО РАЖЊАТО ВИЋ НАС ЈЕ ОБАВИЛЕСТО ДА ЈЕ НА САЈМУ У БАРИЈУ ОВЕ ГОДИНЕ ПОСЕБНО ПРЕДСТАВЉЕНА ТУРИСТИЧКА ПОНУДА ЈУГОСЛАВИЈЕ. НА САЈАМСКИМ ШТАДОВИМА, ТАКОВЕ, ПРВИ ПУТ, ПРОДАВАЊЕ СЕ РОБА ШИРОКЕ ПОТРОШЊЕ НАШИХ ПРОИЗВОЂАЧА, ШТО ОРГАНИЗУЈЕ „ДУБРОВКИЊА“ ИЗ ДУБРОВНИКА.

СПИСАК ИЗЛАГАЧА НА ЛЕВАНТИСКОМ САЈМУ (БАРИ 6 — 16 СЕПТЕМБАР 1985.)

СР ХРВАТСКА

1. РАЗВИТАК — Метковић
2. „ДАЛМА“ ЕКСПОРТ-ИМПОРТ — Сплит
3. „КОТЕКС“ ИМПОРТ-ЕКСПОРТ — Сплит
4. ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ — Сплит
5. „БРОДОМЕРКУР“ — Сплит
6. ДУБРОВКИЊА — Дубровник
7. ЈУГОПЛАСТИКА — КОМБИНАТ — Сплит
8. ТАНКЕРКОМЕРЦ — Задар
9. ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ — Дубровник
10. РО „ДУШАН ТОДОРОВИЋ“ — Дубровник

СР ЦРНА ГОРА

1. МОНТЕНЕГРОТУРИСТ — Будва

2. ЦЕНТРОКОЖА — Титоград

3. ТИТЕКС — Титоград
4. „19. ДЕЦЕМБАР“ — Титоград
5. КОМБИНАТ АЛУМИНИЈУМА — Титоград
6. ИНДУСТРИЈАИМПОРТ — Титоград
7. ЉЕКОБИЉЕ — Рисан
8. ЕЛАСТИК — Титоград
9. БОКАТУРИСТ — Х. Нови
10. ЈАДРАН — Будва
11. „МЕРМЕР“ — Андријевица

СР БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

1. СОУР „АПРО“ — Мостар
2. АИПК — Босанска Крајина
3. УНИС — Сарајево
4. БОСНАФОЛКЛОР — Сарајево
5. УНИЦЕП — ЕКСПОРТ-ИМПОРТ — Бања Лука

6. ШИПАД — Сарајево

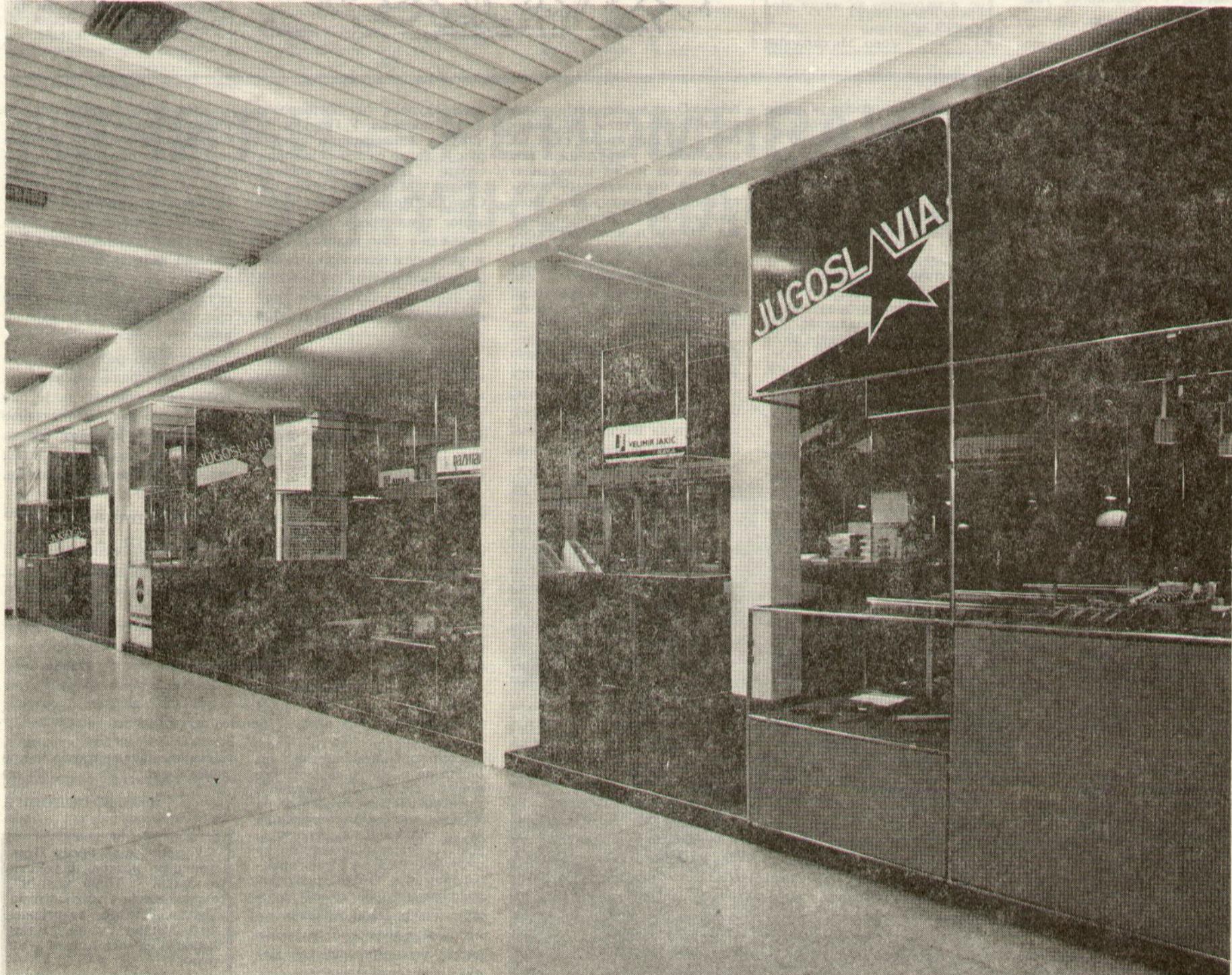
САП КОСОВО

1. ТРЕПЧАКОМЕРЦ — Титова Митровица
2. АГРОКОСОВАКОМЕРЦ — Приштина
3. КОСОВОДРВОКОМЕРЦ — Приштина
4. ЕКСИМКОС — Приштина
5. ПК КОСОВА — Приштина

СР СРБИЈА

1. ПКБ КООПЕРАТИВА ЕКСПОРТ-ИМПОРТ — Београд
2. ЈУГОХЕМИЈА — Београд
3. ЈУГОЛАБОРАТОРИЈА — Београд
4. ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ СРБИЈЕ — Београд

IZLOŽBENI PAVILJONI

ВАЖНИЈИ ДАТУМИ ИЗ ИСТОРИЈЕ СКЈ

ЗНАЧАЈНЕ ПРОМЈЕНЕ

* ДЕСЕТОГ ЈАНУАРА 1967. ГОДИНЕ одржана је Шеста сједница Централног комитета СКЈ на којој је разматрана оцјена политичке ситуације послије Четврте и Пете сједнице ЦК СКЈ, као и непосредни задаци Савеза комуниста у вези с неким актуелним проблемима у међународном радничком покрету.

* * *

* ИСТЕ ГОДИНЕ, 11. ЈУН-А, одржана је заједничка сједница Предсједништва и Извршног комитета ЦК СКЈ. Друг Тито поднис је извјештај о састанку руководилаца европских социјалистичких земаља у Москви. Подржани су ставови изненади у тексту изјаве, дате првог дана, о агресији Израела на арапске земље, у духу одлучне политике коју су Југославија и СКЈ заступали у борби против агресије, а за подршку Уједињеној арапској Републици и другим арапским земљама у њиховој праведној борби за одбрану независности и националног суверенитета.

* * *

* У БЕОГРАДУ СУ 9. ЈУНА 1968. године, на заједничкој сједници Предсједништва и Извршног комитета ЦК СКЈ, усвојене Смјернице о најважнијим задацима Савеза комуниста у развијању система друштвено-економских и политичких односа.

* * *

* НА ДЕСЕТОЈ СЛЕДНИЦИ ЦК СКЈ, одржаној 23. августа 1968. године, разматрана је ситуација настала послије уласка трупа Варшавског пакта у Чехословачку. Централни комитет је једногласно потврдио изјаву друга Тита и саопштење Предсједништва и Извршног комитета ЦК СКЈ од 21. августа 1963., као и остale мјере предузете у вези с тим догађајем.

* * *

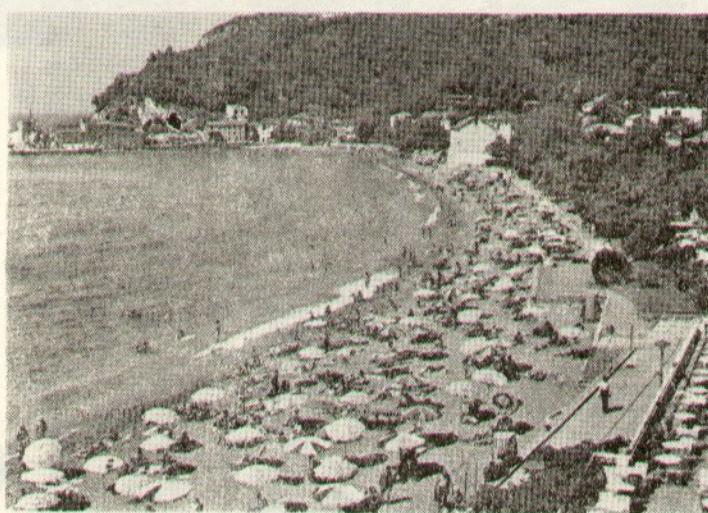
* ОД 11. ДО 15. МАРТА 1969. године у Београду је одржан Девети конгрес Савеза комуниста Југославије. Констатовано је да су у периоду између Осмог и Деветог конгреса у нашој земљи постигнуте значајне промјене у друштвено-економском и политичком систему. Савез комуниста био је иницијатор низа промјена извршених 1965., када је прив

редном реформом прихваћен курс интензивног приређивања и ширег укључивања у међународну поједу рада. Приредна реформа је убрзо прерасла у друштвену реформу, јер су производи почели да на широј материјалној основи брже развијају социјалистичке друштвене односе. Ипак, спровођење реформе није ишло без тешкоћа, па и дубљих конфликтова, који су изражавали различите идејно-политичке погледе на даљи развој југословенског друштва.

У уводном излагању на Десетом конгресу СКЈ друг Тито је, између осталог, констатовао: „... Ми смо остварили велики напредак у развоју социјалистичке демократије. Код нас влада у свим обlastima друштвеног дјелovanja и стварalaštva слобodna atmosfera. То, међutim, искоришћавају и снаге које су против социјализма уопште, и оне које су против самоуправљања. Док се једни заражују за повратак на стари вишепартијски систем, други би хтели административни социјализам, а при томе се и једни и други користе истим средствима у покушајима да компромитују наш систем радничког и друштвено-економског самоуправљања, а посебно се служе распиривањем национализма и шовинизма. И треба имати на уму да је таква дјелатност у порасту.

Све те појаве неће наравно, утицати на мијењање нашег јасног курса у продубљивању социјалистичке демократије. Била би највећа грешка ако би смо одступили или застали на том нашем путу социјалистичке демократије. Али, треба јасно да кажемо да социјалистичка демократија није и демократија за антисоцијалистичке елементе и да њима, према људима, нећemo дозволити да, у име слободе и демократије, говоре против нашег самоуправног система и против југословенске заједнице равноправних народа и нарочности...“

* У ТОКУ 1969. ГОДИНЕ одржано је седам сједница Предсједништва СКЈ на којима су разматрани многи проблеми унутрашњег политичког развијања, а такође и међународних односа. Одржано је и више сједница Извршног бора Предсједништва Савеза комуниста Југославије.

КУЛТУРНО ЉЕТО У ПЕТРОВЦУ

НЕДОСТАЈЕ ЉЕТНА ПОЗОРНИЦА

Бројни гости Петроваца, домаћи и страни, ове сезоне нију имали прилике да уживају у културно-забавним приредбама. Једина разонада су филмови који се приказују у згради Друштвеног дома у затвореној просторији.

— Домаћи туристи су редовни посјетиоци биоскопа, док страници ријетко долазе што је и разумљиво: језик је барјера за праћење филмских програма, каже Никола-Коле Грековић, управник Друштвеног дома у Петровцу. Иначе репертоар је добар — ту би замогла позајдјети и много већа мјеста.

Белика невоља Петровчана је што филмове морaju пратити усред љета и несносних врућина у затвореној дворани.

— Без љетње позорнице не ма правог културно-забавног живота, каже Грековић. Ола иtekako недостаје нашем мјесту које је на мети туриста из цијelog света. Да би организовали наступе естрадних умјетника, фолклорних група, позоришних умјетника потребна је позорница под отвореним nebom. Наравно исто важи и за филмске представе. Петровац је некада имао не велику али по зорницу за рад током љета. И тада је било више квалитетнијих програма и наравно више посјетилаца. О изградњи једног таквог објекта размишљамо, али још нема конкретних акција да би се тај пројекат остварио. Док год не будемо имали тај објекат, неће ни наша туристичка понуда бити комплексна.

Г.

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

Најљепши инсект на свијету је — вилин коњиц. Он не само да је лијеп већ је и изузетно брз. Из мјesta може да полети брзином од 90 километара на час. По тој својој брзини кретања без премца је у животињском свијету.

Митар А. МИТРОВИЋ

ГУЛИВЕР У КУЋИ ЧУДА

Виндзорски замак у својој богатој ризници крије разне занимљивости. Скоро свима застаје дах када се нађу пред овим дворцем изграђеним у 14. вијеку. Нарочито при по гледу на једно минијатурно здање, названо „Краљевска кућа за лутке“.

Пред овом „грађевином“ човјек се за тренутак заборави и помисли да се налази у Лилипуту, међу Лилипутанцима. На моменат свако од присутних постаје „Гулiver у земљи чуда“. А како и не би кад је ова кућа направљена у размјери од 2,5 до 3,0 сантиметара.

Ово минијатурно здање направљено је 1920. године познати архитекта Едвине, а пројекат је израдио Литјан.

Поред куће ту су и сви пратећи објекти: гараж, подрум, библиотека, возни парк па чак и неколи ко бензинских пумпи.

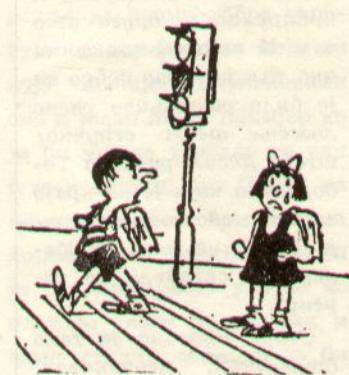
Аутомобили су дуги око десетак мотор-бцикли свега 17 сантиметара. Боке са пићем имају висину 2,5 сантиметара. Књиге које једва можете држати у рукама су први доживљај. Иако мале све су исписане и илустроване.

Поглед на двориште као и на сама врата предивног врта уједно је и растанак са „Краљевском кућом за лутке“ коју године види и посјети милион дјеце.

СВИЈЕТ ЖИВОТИЊА

Саса има у свим морима и океанима на свијету. Крхке и њежне, налик на цвијеће, сасе живе на храпавом и неравном дну. То су ѡствари животињице које се размножавају дијлом или јајима. Код размножавања дијлом, одрасла саса дијели се на два ћелија.

Често се догоди да не-пријатељ откине дјелић овог необичног морског бића. У том случају из сићуншног дјелића развија се нова саса и тако може да изгледа као да саса живи - вјечно!

— Да си заборавила првеницу, жуту и зелену бојицу, сешиш се увек тек кад стигне до семафора!

РЕБУСИ ● РЕБУСИ ● РЕБУСИ ● РЕБУСИ

ФУДБАЛ

ИЗВАНРЕДАН
СТАРТ БУДВЕ

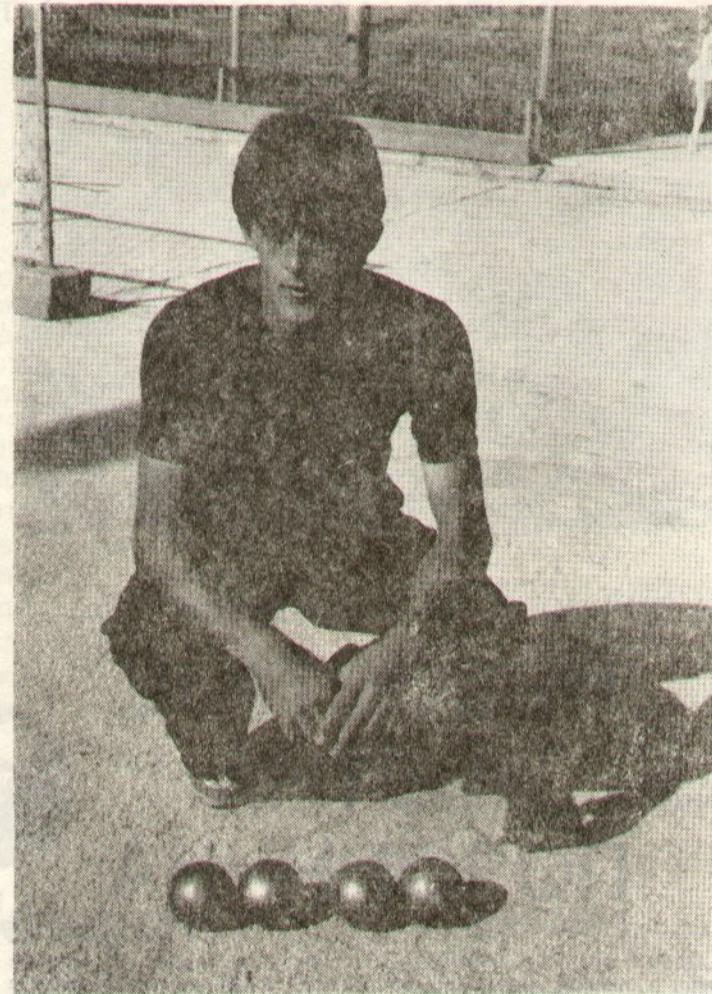
Фудбалери „Будве“ почили су изванредно у новом првенству. У првом колу као домаћини просто су декласирали искусни тим „Зете“ — резултат је био 5:1. Головима Ковачевића, Томовића, Маловразића и Божовића, домаћини су водили чак са 5:0, а част Зећана је спасио Вукашиновић два минута пре краја, па овог меча бриљирао је

По оценама извештача повратник у редове „Будве“, изванредни Станко Думчић који је био креатор напада домаћег тима. Цио тим је играо изванредно а високе оцене поред Думчића заслужили су Крушчић, Божовић, Дакић, Маловразић, Ковачевић и Вујовић.

У другом колу Будвани су били гости колашинског „Горштака“ такође повратника у лигу који је у првом колу приредио право изненађење убедљивом победом над екипом „Забјела“ у гостима. Међутим Колашинци који су били фаворити у дербију другог кола који је окунуо преко 1500 гледалаца остали су „кратких рукава“. Гости из Будве нису много респектовали иначе добри тим домаћина. У првом полувремену су одржавали равнотежу на терену да би у наставку запретили офанзивније што се и исплатило. Већ у 58 минуту водили су са 2:0 головима Томовића и Вујовића. Част домаћина спао је у 78 минуту Речевић. И на овој утакмици од стране спортских извјештача за најбољег играча проглашен је Станко Думчић. Био је нерјешива енigma за домаћу одбрану и припремио је други погодак. И на овој утакмици цио тим је играо добро па је било разумљиво расположење шефа стручног штаба Десимира-Бата Тодоровића који је на крају изјавио: „договорено прије утакмице моји фудбалери су спровели на терену“.

Старт Будвани је тако бриљантан, неочекиван. Послије два кола они су на челу табеле са максималним бројем бодова и изванредном гол разликом од 7:2.

С. Грегорић

ПОРТРЕТИ СПОРТИСТА: ЂОГДАН БУРОВИЋ

МЕДАЉА — МОТИВ ЗА РАД

Недавно је у Јубљани одржано првенство Југославије у боћању (дисциплина избијање) које се сматра најтешком и најатрактивнијом. Међу шестнаест најбољих избирача нашло се име Богдана Ђуровића члана БК „Јужни Јадран“ из Будве. Освајање трећег мјesta у веома јакој конкуренцији представља велик успјех за овог младог спортиста. Овај млади боћар је и у досадашњој каријери имао запажених резултата. У појединачној конкуренцији је најбољи у Црној Гори, а 1983. године у пару са Урошем Радуновићем освојио је четврто мјесто у Југославији. Иначе овај спорт је веома млад и од прије четири године се организовано игра у Будви.

— Већ четири године сам општински првак у појединачној конкуренцији и у паровима како Ђуровић. Првак сам Црне Горе и стални члан њене селекције. Нијесам се надао да ћу на крају освојити бронзану медаљу која ме још више мотивише за упоран рад и доказивање.

Ове резултате Ђуровић је постигао мукотрпним радом и максималним ангажовањем.

— Живим и радим на Црнику па је веома тешко долазити на такмичења и тренинге. Још увијек никакво признање нијесам добио од надлежних из савеза. Могу једино да захвалим Луки Ђуровићу који се максимално

ВАТЕРПОЛО

ИЗБОРЕН ОПСТАНАК

Ватерполо клуб „Будва“ члан друге лиге, група југ, је у овогодишњем првенству играо у промјенивом форми. Старт и финиш првенства није био сјајан, домаћи играчи су дозволили да им супарници одузму бодове без већих напора. У цјелини гледано млади ватерполисти су задовољили: освојили су девет бодова и шесто мјесто на табели, што је био и циљ. Будвани су прије првенства и у његовом току имали низ потешкоћа; при преме су касниле а пет кола прије краја тренер Бошко Вуксановић је напустио клуб. Мачић, Дудић и Јуваревић су за своје услуге тражили новац унапријед а клуб им такве жеље није могао испунити па су се морали растати. Уместо ових ватерполиста ангажован је дугогодишњи ватерполиста прволигаша из Котора Јелько Јуваревић. Млади ватерполисти уз овог искусног бившег репрезентативца знали су у неколико мечева да заиграју веома добро.

Показало се да у будванском тиму има низ талентованих ватерполиста, који су годинама били запостављени због тога што су се тренери који су водили „Будву“, задржавали углавном док траје сезона. Тако су све до скоро били непознати квалитети Јовановића, Тановића, Котарца и других. Ове године је ова грешка исправљена. Пракса је показала да од тих врхунских стручњака, који су се задржавали привремено, Будва није имала никакве користи. Можда више штете,

С. Гленда

ОБАВЈЕШТЕЊЕ

ОМЛАДИНСКИ ФУДБАЛСКИ КЛУБ „БУДВА“ — БУДВА ОБАВЈЕШТАВА И ПОЗИВА СВЕ ПИОНИРЕ И ОМЛАДИНЦЕ ДА СЕ ПРИЈАВЕ У

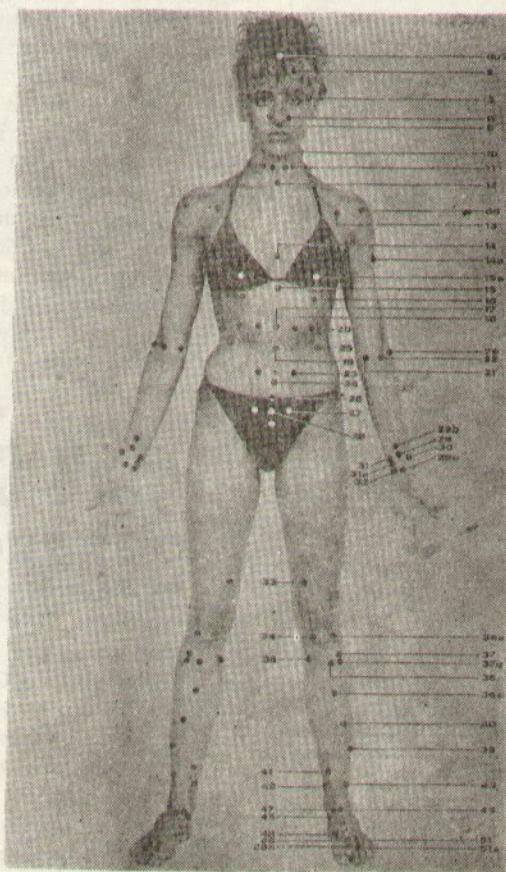
ШКОЛУ ФУДБАЛА

ПРИ ОФК „БУДВА“. ПРИЈАВЕ СЕ ПРИМАЈУ ОД 10. СЕПТЕМБРА 1985. ГОДИНЕ У ПРОСТОРИЈАМА КЛУБА СВАКИМ РАДНИМ ДАНОМ ОД 10 — 11 ЧАСОВА.

УПРАВА ОФК „БУДВА“

МАГНЕТИ ЗА КУЋНУ МЕДИЦИНУ

„НОВО“ НА ЈАДРАНСКОМ САЈМУ У БУДВИ
ПРОИЗВОДИ СА АКУПУНКТУРСКИМ МАГНЕТИМА ИЗ ТРАДИЦИОНАЛНЕ КИНЕСКЕ МЕДИЦИНЕ

Доносилац исјечка добија попуст

* УЛОШЦИ ЗА СТОПАЛА према величини обуће (уклапају болове и грчеве у ногама, реуму у тијелу и побољшавају циркулацију) — Цијена 900 динара.

* НАРУКВИЦЕ (отклањају реуму, главобоље и неурозе, регулишу крвни притисак) — Цијена 1.100 динара.

* МАГНЕТИ СА ПРИРУЧНИКОМ и упутствима за 50 најчешћих тегоба и оболења (реуме, притисак, главобоље, преходе, одвикања од пуштења, мршављење...) — Цијена: 1.500 динара.

ШТАНД „МАГНЕТОКОВИНА“

ОБРАТИТЕ СЕ НА АДРЕСУ: „МАГНЕТОКОВИНА“
П. П. 46 БУДВА
ХАЛА 4. ТЕЛ. 086-41-302